

відповідно до її фінансових можливостей. Перший варіант малоімовірний, бо потребуватиме збільшення в кілька разів витрат бюджету на пільги, що неможливо й невиправдано, оскільки вони надаються незалежно від доходу.

Список використаних джерел:

1. Державні соціальні стандарти. URL:
<https://www.msp.gov.ua/content/socialni-standarti.html>

2. Івашова Л.М., Івашов М.Ф. Фінансові механізми реалізації соціальної політики держави: пільги та субсидії для населення. *Вісник АМСУ. Серія: «Державне управління»* 2013. № 2 (9). С.34 – 42.

Хлопецький Василь Ярославович
*Головний спеціаліст відділу та правового забезпечення,
розгляду заяв та звернень громадян Золочівської РДА*

ФОРМИ І МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Безпосереднє здійснення фінансового забезпечення розвитку територіальних громад (ФЗРТГ) передбачає застосування конкретних дій з урахуванням наведених принципів, пов'язаних із фінансовими ресурсами, які диференціюються як за формою, так і за методом їх впливу на визначені процеси. Як бачимо, узагальнена ідентифікація форм фінансового забезпечення характеризує впорядковані способи здійснення фінансових процесів із чіткими зовнішніми ознаками – визначеними джерелами залучення фінансових ресурсів та умовами, на яких вони використовуються. Так, форма використання власних ресурсів має назву самофінансування, залучених ззовні на засадах платності, строковості та поворотності – кредитування, отриманих на безповоротній основі для покриття витрат та забезпечення діяльності – бюджетне фінансування. Інші форми фінансового забезпечення, виділені науковцями відрізняються від

наведених лише механізмом здійснення фінансових процесів, тоді, як за формою вони зводяться до згаданих трьох видів: самофінансування (в т.ч. оренди та емісії цінних паперів); кредитування (в т.ч. інвестування, венчурного фінансування, боргового фінансування, страхування тощо); бюджетного фінансування.

Окремо як форму ФЗРТГ пропонують виділяти зовнішнє фінансування, проте, воно не характеризує форму фінансового забезпечення (зокрема не передбачає умов його здійснення), а визначає виключно відношення джерела залучення коштів до системи та органів місцевого самоврядування. У даному контексті варто зазначити, що кошти донорських організацій, які часто ідентифікують як зовнішнє фінансування, доцільно ідентифікувати за умовами їх надання, наприклад, на поворотній чи безповоротній основі для забезпечення певного проекту; кредитування, якщо вони надаються на умовах платності і повернення; самофінансування, якщо організації приймають безпосередню участь у фінансованих процесах і користуються їх результатами.

На відміну від форм, методи фінансового забезпечення характеризують не загальні зовнішні ознаки фінансових процесів, пов'язаних із виконанням територіальними громадами делегованих їм повноважень, а конкретні способи та прийоми, що застосовуються для акумулювання і використання фінансових ресурсів. При цьому, більшість методів забезпечення акумуляції фінансових ресурсів органами місцевого самоврядування прописані в БКУ і ПКУ [1; 2], а також у Законі України “Про місцеве самоврядування” [3]. Тоді, як методи розподілу фінансових ресурсів не мають чіткої регламентації і, в значній мірі, визначаються органами місцевого самоврядування в залежності від умов функціонування, забезпеченості фінансовими ресурсами, взаємодії із мешканцями громади тощо. Виходячи з вище викладеного, усвідомлюючи спільний інтерес і спільне прагнення усіх суб'єктів моделі ФЗРТГ, пропонуємо відобразити узгодженість принципів, форм та методів їх фінансового забезпечення в контексті досліджуваної проблеми (табл. 1).

Узгодженість елементів системи ФЗРТГ (розробка автора)

Суб'єкти	Принципи	Форми	Методи
<i>Органи публічної влади</i>	<ul style="list-style-type: none"> — системного обґрунтування практичної методології ФЗРТГ; — організації взаємовигідної взаємодії потенційних суб'єктів ФЗРТГ; — використання як внутрішніх, так і зовнішніх фінансових можливостей; — забезпечення безперервності процесів ФЗРТГ 	<ul style="list-style-type: none"> — законодавче та нормативно-правове забезпечення; — інституційне та організаційне забезпечення; — бюджетне фінансування; — кредитування; — програмування; — гранти 	<ul style="list-style-type: none"> — встановлення норм та нормативів фінансового забезпечення; — встановлення спеціальних режимів оподаткування; — схвалення програм і стратегій розвитку держави; — фінансове планування та контроль; — державні трансферти, надання субсидій, субвенцій і дотацій; — встановлення пільгових умов оподаткування, державне кредитування, фінансування місцевих проектів; — залучення органів місцевого самоврядування до участі в статутному капіталі тощо
<i>Суб'єкти господарювання</i>	<ul style="list-style-type: none"> — податкової та платіжної дисципліни 	<ul style="list-style-type: none"> — самофінансування; — кредитування; — інвестування 	<ul style="list-style-type: none"> — сплата податків, зборів і платежів; — оплата адміністративних послуг тощо
<i>Громадські об'єднання</i>	<ul style="list-style-type: none"> — внутрішньої і зовнішньої співпраці; — співфінансування 	<ul style="list-style-type: none"> — самофінансування; — організаційне забезпечення фінансових процесів 	<ul style="list-style-type: none"> — організація фінансової взаємодії; — внесення благодійних внесків; — фінансовий контроль
<i>Вітчизняні та міжнародні організації</i>		<ul style="list-style-type: none"> — організаційне забезпечення фінансових процесів; — проектне фінансування та кредитування 	<ul style="list-style-type: none"> — надання грантових коштів, кредитів та цільового фінансування реальних проектів; — фінансовий контроль; — фінансове консультування; — організаційні заходи
<i>Фізичні особи та домогосподарства</i>		<ul style="list-style-type: none"> — організаційна та фінансова участь 	<ul style="list-style-type: none"> — сплата податків, зборів і платежів; — оплата адміністративних послуг; — благодійна діяльність

Як бачимо, представлені у табл. 1 елементи системи ФЗРТГ не завжди знаходяться в єдиній методологічній площині, зокрема кожен із суб'єктів орієнтується на принципи, характерні для його рівня та роду діяльності. При цьому, форми та методи фінансового забезпечення визначених процесів також формуються відповідно до нормативних та факультативних умов взаємодії сторін і, відповідно, доповнюють один одного.

У найбільшій мірі безпосередньо залученими до ФЗРТГ мають бути органи публічної влади, а вже потім громадські об'єднання, вітчизняні та міжнародні організації, фізичні особи та домогосподарства. На них покладаються основні функції із наповнення та акумуляції місцевого бюджету, а також частково функції фінансового контролю. Водночас ролі інших суб'єктів є не менш важливими, але їх глибша інтеграція в систему ФЗРТГ потребує системних цілеспрямованих дій та належної координації.

З точки зору розвитку територіальних громад важливим елементом досягнення поставлених цілей є стратегія. Її наявність дозволяє чітко прописувати завдання для кожного елемента системи, узгоджувати їх діяльність задля досягнення загальної кінцевої мети. Формування стратегії ФЗРТГ (не як окремого документа, а курсу дій) дозволить забезпечити високий рівень мотивації, залучення та координації усіх суб'єктів системи у визначені фінансові процеси. Вона створить передумови для більшого наповнення місцевих бюджетів за рахунок інтегрування цілей розвитку та усвідомлення зв'язку між цілями та ресурсами, необхідними для їх досягнення.

Важливим завданням у контексті реалізації стратегії ФЗРТГ повинно стати формування механізмів спільного фінансування локальних та регіональних проектів, а також делегування частини функцій органів місцевого самоврядування іншим суб'єктам. Прикладом такої співпраці є ДПП, що передбачає спільну реалізацію суспільно-значимих проектів за рахунок об'єднання ресурсів суб'єктів господарювання, органів місцевого самоврядування, органів державної влади та інших сторін. Значні резерви залучення суб'єктів господарювання до співучасті в реалізації функцій територіальних громад криються в реалізації соціальної

відповідальності бізнесу, згідно з якою підприємці, усвідомлюючи свою роль у суспільстві, беруть на себе фінансування і обслуговування частини соціальних функцій, переважно, пов'язаних з питаннями сталого розвитку, культури, охорони здоров'я та ін.

Таким чином, належне ФЗРТГ потребує системного підходу, що перш за все забезпечується визначенням взаємоузгоджених форм та методів. Хоча загалом їх набори можуть відрізнятися щодо кожної територіальної громади, однак існує їх базовий комплекс.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Бюджетний кодекс України від 08 лип. 2010 р. № 2456-VI URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
3. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. №280/97-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>

Шатинська Оксана Олексіївна

Головний спеціаліст відділу з питань імміграції тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства ГУ ДМС у Львівській області

РИЗИКИ ТА ЗАГРОЗИ РОЗВИТКУ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Міграція як реальність сучасного суспільства має соціально-економічні, суспільно-політичні, медико-демографічні та інші наслідки, є чинником стимулювання розвитку економічної кон'юнктури й інструментом регулювання регіональних дисбалансів і локальних ринків праці. Так, одним з головних позитивних наслідків міжнародної міграції є інвестиційні надходження в економіку через фінансові трансферти мігрантів, які у певній мірі можуть компенсувати негативні ефекти “відтоку мізків” та інтенсивного потоку робочих